

Зятина К. О.

магістр

*Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»*

Кушнір Н. О.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Державного вищого навчального закладу

«Ужгородський національний університет»

Ziatyna Karina

Master

Uzhhorod National University

Kushnir Natalia

Candidate of Economic Sciences,

Senior Lecturer at the Department of International Economic Relations

Uzhhorod National University

ДИНАМІКА І СТРУКТУРА ГЛОБАЛЬНИХ ПОТОКІВ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Анотація. У статті досліджено приплив прямих іноземних інвестицій по всьому світу, виокремлюючи різні групи країн. З'ясовано, що глобальні потоки ПІІ мають тенденцію до зростання у всіх регіонах світу, незважаючи на складний 2020 рік – період COVID-19, при чому в розвинених країнах відбулося значне зниження. До країн Європи та Північної Америки найбільше сприяло світовому спаду ПІІ: більш ніж 100% та 46% відповідно. Проте зниження було дуже нерівномірним у регіонах, зокрема у Латинській Америці та Карибському басейні падіння на 37%, у Африці падіння на 18% та у країнах, що розвиваються Азії падіння на 4%. ПІІ в країни з перехідною економікою знизилися на 77% порівняно з 2019 роком до 13 млрд дол. США. Після значного відновлення у 2021 році світові прямі іноземні інвестиції впали на 12% у 2022 році до 1,3 трильйона доларів США. Причиною чого стали глобальні кризи, що накладалися одна на одну протягом певного проміжку часу. Падіння було відчутно в основному в розвинутих економіках, де ПІІ впали на 37% до 378 мільярдів доларів.

Ключові слова: Прямі іноземні інвестиції (ПІІ), потоки ПІІ, глобальні кризи, конференція ООН по торгівлі та розвитку (ЮНКТАД), Цілі сталого розвитку (ЦСР).

Вступ та постановка проблеми. Постійне зростання прямих іноземних інвестицій є однією з особливостей процесів глобалізації, інтернаціоналізації та транснаціоналізації системи міжнародних фінансів. Прямі іноземні інвестиції є не тільки засобом зовнішнього джерела фінансування інвестиційних проектів чи сучасних технологій або передового управлінського досвіду, а й фактором забезпечення конкурентоспроможності на світовому ринку та економічного зростання національної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичну і методологічну основу дослідження складають праці вітчизняних та закордонних вчених, таких як Степаненко В.П., Пахомова Ю.М., Плотнікова О.В., Новицького В.Є., Черкасова В.Є., Цветкова В.А., Аокі М., Даннінга Дж., Вернона Р., а також статистичні та аналітичні дані ЮНКТАД.

Метою є дослідження динаміки та структури прямого іноземного інвестування.

Результати дослідження. Прямі іноземні інвестиції (далі-ПІІ) відіграють вирішальну роль у підтримці національних економік світу, особливо країн, що розвиваються, для участі у міжнародній торгівлі шляхом полегшення потоку капіталу, робочої сили і технологій (знань).

Географічний розподіл прямих іноземних інвестицій визначається діяльністю транснаціональних корпорацій, оскільки місцеві переваги різних регіонів впливають на рішення щодо розподілу коштів. Оцінка регіональної структури прямих іноземних інвестицій у світі не лише

виявляє зміни у світових потоках ПІІ, а й створює специфічні регіональні тенденції.

Згідно даними рис. 1 відзначимо, що саме у 2020 році відбулося різке зниження ПІІ в розвинених країнах, де потоки склали 229 млрд дол. США. Регіональне падіння потоків до країн Європи (більш ніж на 100%) та Північної Америки (- 46%) найбільше сприяло світовому спаду ПІІ.

В країнах, що розвиваються Азії потоки ПІІ впали в незначній мірі, всього на 4%. Внаслідок таких регіональних змін частка економік, що розвиваються, зросла до 72% від кількості країн світу [7].

Потоки до Північної Америки впали на 46% до 166 млрд дол. США. У 2020 році економіки країн, що розвиваються, склали рекордну частку ПІІ [7].

Незважаючи на те, що потоки ПІІ до країн, що розвиваються в 2020 році, зменшилися на 12% і становили, за попередніми оцінками 616 млрд дол. США, зниження було дуже нерівномірним у регіонах, зокрема у Латинській Америці та Карибському басейні падіння на 37%, у Африці падіння на 18% та у країнах, що розвиваються Азії падіння на 4%. ПІІ в країни з перехідною економікою знизилися на 77% порівняно з 2019 роком до 13 млрд дол. США.

Після значного відновлення у 2021 році світові прямі іноземні інвестиції впали на 12% у 2022 році до 1,3 трильйона доларів США. Головним чином це відбулося через глобальні кризи, що накладалися одна на одну протягом певного проміжку часу – війна в Україні, високі ціни на продовольство та енергоносії та стрімке зростання державного боргу.

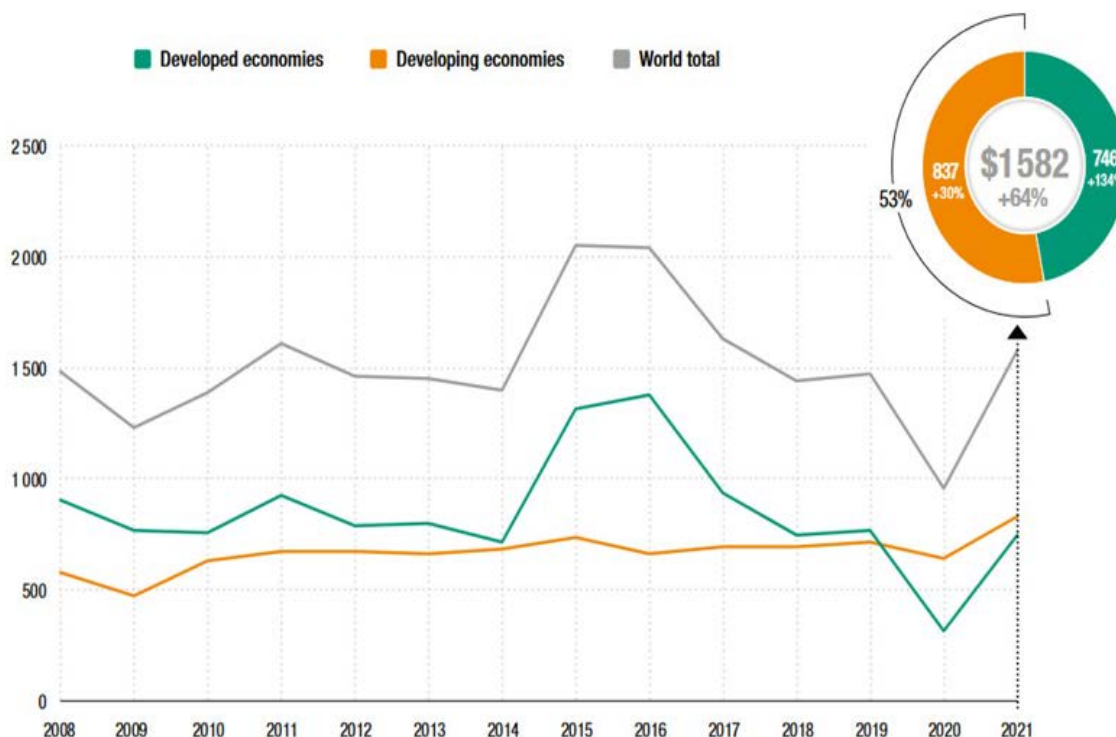

Рис. 1. Приплив ПІІ по всьому світі та за економічними групами впродовж 2008–2021 рр., млрд дол. США, %

Джерело: [6]

Падіння було відчутно в основному в розвинутих економіках, де ПІІ впали на 37% до 378 мільярдів доларів. Але потоки ПІІ до країн, що розвиваються, зросли на 4% – хоча й нерівномірно, при цьому кілька великих країн, що розвиваються, залучили більшу частину інвестицій, тоді як потоки до найменш розвинених країн скоротилися.

Розглянемо глобальні потоки прямих іноземних інвестицій впродовж 2021–2022 років (див. табл. 1).

Таблиця 1
Глобальні потоки прямих іноземних інвестицій у 2021–2022 рр., млрд дол. США

Субрегіони	2021	2022
Світ -12%	1478	1295
Розвинуті країни -37%	597	378
Європа	51	-107
Північна Америка -26%	453	338
Країни, що розвиваються +4%	881	916
Африка -44%	80	45
Латинська Америка і країни Карибського басейну +51%	138	208
Азія 0%	662	662

Джерело: [8]

Аналізуючи таблицю 1 відмітимо, що глобальні потоки ПІІ сповільнилися у 2022 році, але нові інвестиції показали помірне зростання.

У країнах-членах Організації економічного співробітництва і розвитку (далі – ОЕСР) надходження ПІІ впали на 26% до 496 мільярдів доларів США, в основному через значне вилучення інвестицій з Люксембургу. Це падіння було частково компенсовано різким зростанням у Швейцарії, від великих вилучень у 2021 році, а також у Сполученому Королівстві, де було зафіксовано значні від’ємні надходження за попередній рік.

Потоки прямих іноземних інвестицій в інші економіки ОЕСР, за винятком трьох вищезазначених країн, зменшилися на 2%. Це маскує композиційний ефект: потоки ПІІ до Сполучених Штатів зменшилися на 21% у 2022 році та зросли в інших країнах, зокрема в Австралії, Італії та Швеції.

У той час як підйом інвестицій в Італії був здебільшого пов’язаний з рухом внутрішньокорпоративної заборгованості, вищий приплив в Австралії та Швеції був зумовлений збільшенням потоків акцій. Потоки ПІІ у 27 країнах ЄС загалом, за винятком Люксембургу, зросли на 22%.

Таблиця 2
Надходження ПІІ до окремих регіонів світу, 2021–2022 рр., млрд дол. США

Регіони	2021	2022
Світ	1678	1281
Країни ОЕСР	674	496
ЄС-27	168	148
Велика 20 (G20)	1146	971

Джерело: [4]

З таблиці 2 відмітимо, що приплив прямих іноземних інвестицій до країн Великої 20-ки (далі – G20) скоротився на 15%. У той час як вони зросли на 7% у країнах G20, що входять до ОЕСР, ПІІ впали на 38% у країнах G20, що не входять до ОЕСР, в основному через зниження в Китаї та до меншої міри у Південній Африці, порівняно з піковими рівнями, зафіксованими у 2021 році. Потоки прямих іноземних інвестицій у Бразилії зросли на 68%, досягнувши десятирічного рекорду в 85 мільярдів доларів США завдяки більшим реінвестиціям доходів і переміщення боргу всередині компанії.

Незважаючи на скорочення надходжень ПІІ, Сполучені Штати Америки залишалися головним напрямком надходження ПІІ по всьому світі у 2022 році (318 мільярдів доларів США), за ними слідували Китай (180 мільярдів доларів США) і Бразилія (85 мільярдів доларів США).

Відтік ПІІ з країн ОЕСР скоротився на 14% до 1 067 мільярдів доларів США, але зріс на 9%, якщо виключити останні тенденції з Люксембургу. Велика частина цього збільшення пояснюється рекордно високим відтоком з Австралії. Інші країни, які сприяли збільшенню ПІІ, включали Швецію та Сполучене Королівство, в основному через переміщення всередині компанії боргу та Іспанія, яка зафіксувала негативний відтік у 2021 році [4].

Загалом відтік із ЄС-27, за винятком Люксембургу, зменшився на 7%, причому вилучення акцій з Ірландії значною мірою сприяло поглибленню падіння.

Таблиця 3
Відтік ПІІ з окремих регіонів світу,
2021–22 рр. (млрд дол. США)

Регіони	2021	2022
Світ	1710	1291
Країни ОЕСР	1245	1067
ЄС-27	436	94
Велика 20 (G20)	1303	1374

Джерело: [4]

З таблиці 3 відмітимо, що відтік ПІІ з економік G20 зріс на 5% у 2022 році. Однак, хоча відтік з економік G20, що входять до ОЕСР збільшився на 16%, він зменшився на 28% з економік G20, що не входять до ОЕСР.

У 2022 році Сполучені Штати Америки були основним джерелом відтоку прямих іноземних інвестицій у світі з 403 мільярдами доларів США, за ними слідували Японія (162 мільярди доларів США) і Китай (150 мільярдів доларів США).

Згідно з даними звіту ЮНКТАД про світові інвестиції за 2023 рік, більшість економік регіону відновили надходження ПІІ і лише деякі зазнали спаду. Тож за попередніми оцінками в першому кварталі 2023 року глобальні потоки ПІІ зросли втричі порівняно з дуже низьким рівнем, зафіксованим у четвертому кварталі 2022 року, і досягли 440 мільярдів доларів США. Однак у річному обчисленні глобальні потоки ПІІ залишилися на 25% нижчими за рівень, що був зафіксованим у першому кварталі 2022 року (див. рис. 1).

З рис. 2 відмітимо, що глобальні потоки ПІІ залишаються на 25% нижчими за рівень, що був зафіксованим у 1 кварталі 2022 року.

Найбільшими реципієнтами прямих іноземних інвестицій у першому кварталі 2023 року були США (109 мільярдів доларів США), Бразилія (21 мільярд доларів США) і Китай (21 мільярд доларів США).

Основними джерелами відтоку ПІІ у всьому світі були Сполучені Штати Америки (110 млрд дол. США), Німеччина (57 млрд дол. США) і Китай (50 млрд дол. США) [1].

Надходження ПІІ в країни ОЕСР досягли 185 мільярдів доларів США в першому кварталі 2023 року, порівняно з негативними рівнями, зафіксованими в четвертому кварталі 2022 року. Однак вони були на 38% нижчими за рівень, що був зафіксованим у першому кварталі 2022 року.

Відтік ПІІ в країнах-членах ОЕСР зріс у сім разів у першому кварталі 2023 року до 359 мільярдів доларів США порівняно з історично низьким рівнем, зафіксованим у четвертому кварталі 2022 року. Однак у річному обчисленні відтік ПІІ в ОЕСР скоротився на 25% порівняно з першим кварталом 2022 року.

Розглянемо глобальні потоки прямих іноземних інвестицій в країнах Латинської Америки та Карибського басейну. Іноземні інвестиції в Латинську Америку та Карибський басейн зросли на 51% у 2022 році.

За даними звіту ЮНКТАД про світові інвестиції за 2023 рік, потоки прямих іноземних інвестицій до країн Латинської Америки та Карибського басейну зросли на 51% до 208 мільярдів доларів у 2022 році завдяки підвищеному попиту на сировинні товари та важливі корисні копалини.

Потоки ПІІ до Бразилії зросли на 70% до 86 мільярдів доларів США – другий найвищий рівень, завдяки подвоєнню реінвестованих прибутків.

Кількість угод з міжнародного проектного фінансування зросла на 29% до 138, поставивши країну на п'яте місце у світі. ПІІ зросли більш ніж удвічі до 15 мільярдів доларів в Аргентині, подвоїлися в Перу до 12 мільярдів доларів і зросли на 82% у Колумбії до 17 мільярдів доларів [2].

Потоки ПІІ до Мексики, другою за величиною країною-реципієнтом в Латинській Америці, зросли на 12% до 35 мільярдів доларів США завдяки збільшенню нових інвестицій у акціонерний капітал та реінвестованих прибутків. Вартість чистих транскордонних злиттів і поглинань (M&A) підскочила до 8,2 мільярда доларів (з менш ніж 1 мільярда доларів у 2021 році).

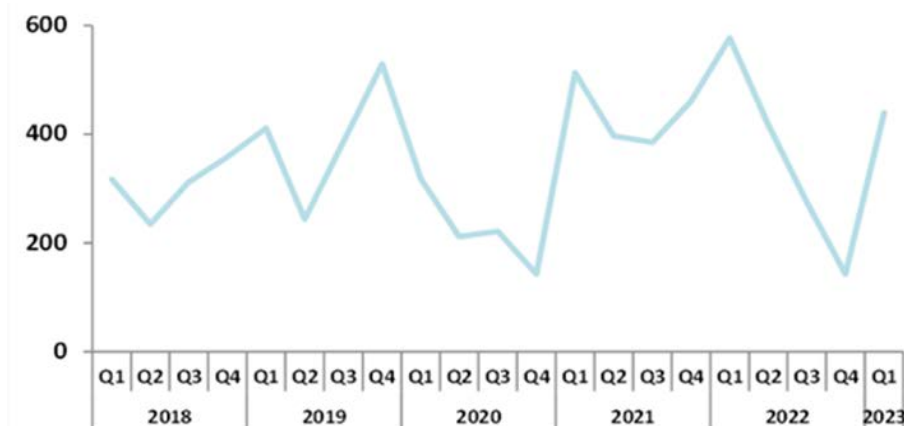

Рис. 2. Глобальні потоки ПІІ впродовж 2018–2023 рр. (млрд дол. США)

Джерело: [1]

У Карибському басейні (за винятком фінансових центрів) ПІІ зросли на 53% до 3,9 мільярда доларів США, в основному завдяки зростанню надходжень до Домініканської Республіки до 4 мільярдів доларів США.

Прямі іноземні інвестиції зростають у Латинській Америці та Карибському басейні (див. табл. 4).

Таблиця 4

**Потоки ПІІ за субрегіонами
впродовж 2021–2022 рр., млрд доларів США**

Субрегіони	2021	2022
Латинська Америка і Карибський басейн	138	208
Південна Америка	93	160
Центральна Америка	43	44
Карибський басейн	3	4

Джерело: [6]

З таблиці 4 відмітимо, що в країнах Латинської Америки і Карибського басейну ПІІ зросли на +51%, зокрема, в Південній Америці – +73%, в Центральній Америці – +5% і в Карибському басейні – +53%.

За останні п'ять років регіональні економічні угруповання залучили потоки ПІІ відповідно до загальної тенденції в Латинській Америці та Карибському басейні.

Потоки ПІІ зросли до держав-членів *Asociación Latinoamericana de Integración* (відбулося зростання на 34%, до 195 мільярдів доларів США), *Mercado Común del Sur* (зростання на 35%, до 105 мільярдів доларів США) та до держав-членів Карибського співтовариства (подвоїлося, до 6,5 мільярдів доларів США) [6].

ПІІ до країн-членів Центральноамериканської інтеграційної системи (SICA) впали на 11% до 13 мільярдів доларів.

У 2022 році частка внутрішньорегіональних нових проектів залишалася відносно невеликою – 11% від усіх проектів у даному регіоні (8% за вартістю), але все ж вищою, ніж у 2017 році, коли вона становила 8% від загальної кількості (6% у вартості).

Багатонаціональні підприємства (далі-БНП) Латинської Америки та Карибського басейну мали 62% вартості своїх нових проектів у регіоні.

Транскордонні М&А зросли на 80% до 15 мільярдів доларів. Виробничий сектор зафіксував найвищий приріст чистих продажів, зокрема у харчових продуктах, напоях і тютюнових виробках, хімічних речовинах, папері та паперових виробках.

Проте сектор послуг залишався найбільшим сектором із чистим обсягом продажів на суму 9,6 мільярда доларів США, головним чином у сфері інформації та зв'язку.

Вартість оголошених нових інвестицій зросла на 57%, причому більшість зобов'язань припадає на видобувну та автомобільну промисловість.

Кількість оголошених угод про міжнародне проектне фінансування впала на 18%, причому зниження в основному відбулося в гірничодобувній промисловості, транспортній інфраструктурі, нафті та газі.

Найбільшими інвесторами в даному регіоні у 2021 році залишалися США, Іспанія та Нідерланди.

Потоки прямих іноземних інвестицій до Африки у 2022 році скоротилися до 45 мільярдів доларів порівняно з рекордом, встановленим у 2021 році. Вони становили 3,5% світових ПІІ. Кількість оголошень про нові проекти зросла на 39% до 766. Шість із 15 найкращих мегапроектів із нових інвестицій (вартістю понад 10 мільярдів доларів), оголошених у 2022 році, були в Африці.

У Північній Африці потоки ПІІ, зокрема в Єгипті, зросли більш ніж удвічі до 11 мільярдів доларів у резуль-

таті збільшення обсягів транскордонних злиттів і поглинань (M&A). Кількість оголошених нових проектів зросла більш ніж удвічі – до 161. Вартість міжнародних проектних фінансових угод зросла на дві третини – до 24 мільярдів доларів. Потоки в Марокко трохи знизилися, на 6%, до 2,1 мільярда доларів [5].

У Західній Африці, зокрема в Нігерії, потоки прямих іноземних інвестицій стали негативними до -187 мільйонів доларів США в результаті вилучення акцій. Однак анонсовані нові проекти зросли на 24% до 2 мільярдів доларів. Потік до Сенегалу залишився на рівні 2,6 мільярда доларів. Потоки ПІІ до Гани впали на 39% до 1,5 мільярда доларів.

У Східній Африці потоки ПІІ, зокрема до Ефіопії, скоротилися на 14% до 3,7 мільярда доларів; країна залишалася другим за величиною реципієнтом ПІІ на континенті. ПІІ в Уганду зросли на 39% до 1,5 мільярда доларів завдяки інвестиціям у видобувну галузь. ПІІ до Об'єднаної Республіки Танзанія зросли на 8% до 1,1 мільярда доларів [5].

У Центральній Африці потоки ПІІ в Демократичній Республіці Конго залишилися на рівні 1,8 мільярда доларів США, причому інвестиції підтримувалися потоками в морські нафтові родовища та видобуток корисних копалин.

У Південній Африці потоки ПІІ повернулися до середнього значення за п'ять років у 2015–2019 роках після аномального піку в 2021 році, спричиненого великою корпоративною реконфігурацією в Південній Африці. ПІІ в Південній Африці становили 9 мільярдів доларів, що значно нижче рівня 2021 року, але вдвічі перевищує середній показник останнього десятиліття. Транскордонні М&А продажі в країні досягли \$4,8 млрд з \$280 млн у 2021 році. У Замбії після двох років негативних значень ПІІ зросли до \$116 млн

За останні п'ять років приплив ПІІ зріс у чотирьох регіональних економічних угрупованнях на африканському континенті. ПІІ на Спільному ринку Східної та Південної Африки зросли на 14% до 22 мільярдів доларів США. Потоки також зросли в Співтоваристві розвитку Південної Африки (зростання в чотири рази, до 10 мільярдів доларів), Західноафриканському економічному та валютному союзі (подвоєння, до 5,2 мільярда доларів) та Східноафриканському співтоваристві (зростання на 9%, до 3,8 мільярда доларів).

Таблиця 5

**ПІІ в африканських регіональних групах,
2017 та 2022 рр., млн дол.**

Інтеграційні угруповання	2017	2022
COMESA	19	22
ECCAS	2	-0,1
ECOWAS	10	7
SADC	2	10
UEMOA	3	5
EAC	4	4

Джерело: [5]

За даними таблиці 5 відмітимо, що у 2022 році потоки ПІІ збільшилися порівняно з 2017 роком в таких інтеграційних угрупованнях, як COMESA, SADC та UEMOA. У рамках ECCAS та ECOWAS потоки ПІІ у 2022 році порівняно з 2017 роком скоротилися. Тільки в межах EAC потоки ПІІ залишилися стабільно незмінними.

Внутрішньорегіональні інвестиції залишаються відносно невеликими, незважаючи на зростання за останні п'ять років. У 2022 році повідомлення про внутрішньорегіональні нові проекти становили 15% усіх проектів

в Африці (2% за вартістю), порівняно з 13% (2% за вартістю) у 2017 році. Однак, спираючись на оголошені проекти, інвестовані лише африканськими БНП, три чверті їхньої вартості залишилися на континенті.

У 2022 році найбільше зростання анонсованих нових проектів відбулося в енергетиці та газопостачанні (до \$120 млрд з \$24 млрд у 2021 році). Вартість проектів у будівництві та видобувній промисловості також зросла до 24 і 21 мільярдів доларів відповідно. Найбільше проектів зареєстровано в інформаційно-комунікаційному секторі.

Міжнародні угоди з проектного фінансування, націлені на Африку, продемонстрували зниження вартості на 47% (74 мільярди доларів проти 140 мільярдів доларів у 2021 році), але кількість проектів зросла на 15% до 157.

Європейські інвестори залишаються, безперечно, найбільшими власниками ПІІ в Африці. Лідерами є Сполучене Королівство (60 мільярдів доларів), Франція (54 мільярди доларів) та Нідерланди (54 мільярди доларів).

Інвестиційні потоки до країн, що розвиваються, в Азії залишилися незмінними у 2022 році. Звіт ЮНКТАД про світові інвестиції за 2023 рік демонструє, що надходження до регіону були дуже концентрованими: на п'ять економік припадало майже 80% прямих іноземних інвестицій у даний регіон.

Згідно даних звіту ЮНКТАД у 2022 році прямі іноземні інвестиції у азійські країни, що розвиваються, залишилися без змін і становили 662 мільярди доларів США, тобто близько половини світових надходжень. На п'ять економік (Китай, Сінгапур, Гонконг, Індія та Об'єднані Арабські Емірати) припадає майже 80% ПІІ до регіону [3].

У Східній Азії надходження до Китаю зросли на 5% до 189 мільярдів доларів США, головним чином у обробку промисловість і високотехнологічні галузі та в основному від європейських транснаціональних компаній. Потоки в Гонконг (Китай) впали на 16% до 118 млрд доларів.

У Південно-Східній Азії, Сінгапур – найбільший одержувач прямих іноземних інвестицій, зареєстрував ще один рекорд, збільшившись на 8% до 141 мільярда доларів. Потоки в Малайзію зросли на 39% до \$17 млрд – нового рекорду для країни.

ПІІ до В'єтнаму та Індонезії зросли на 14% і 4% до 18 і 22 мільярдів доларів відповідно. Потоки ПІІ на Філіппіни впали на 23% в результаті кількох відчужень.

У Західній Азії потоки до Саудівської Аравії впали на 59% до 7,9 мільярда доларів. Потоки глобальних ПІІ до Об'єднаних Арабських Еміратів зросли на 10% до 23 мільярдів доларів США. Країна займає четверте місце у світі за кількістю нових проектів. Потоки пря-

мих іноземних інвестицій до Туреччини зросли на 9% до 13 мільярдів доларів.

У Південній Азії потоки прямих іноземних інвестицій до Індії зросли на 10% до 49 мільярдів доларів, оскільки країна стала третьою за величиною приймаючою країною для оголошень про нові проекти та другою за величиною для міжнародних угод з проектного фінансування. ПІІ в Бангладеш зросли на 20% до 3,5 млрд дол. США [3].

У Центральній Азії потоки ПІІ до Казахстану зросли майже вдвічі до 6,1 мільярда доларів, головним чином у видобувних галузях. ПІІ також зросли в Узбекистані на 11% до 3 мільярдів доларів.

За останні п'ять років потоки ПІІ зросли в усіх основних регіональних економічних угрупованнях Азії. ПІІ в країни-члени Асоціації держав Південно-Східної Азії зросли на 41% до 222 мільярдів доларів [3].

У 2022 році частка внутрішньорегіональних анонсованих нових проектів зросла до 24% від усіх проектів, оголошених в країнах Азії (30% за вартістю), порівняно з 21% у 2017 році.

В азійських країнах, що розвиваються, зросли інвестиції в сектори, важливі для досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР). Кількість анонсованих нових проектів у цих секторах зросла на 32% до 921, насамперед через великий інтерес до відновлюваних джерел енергії, транспортних послуг і телекомунікацій. Кількість міжнародних угод з проектного фінансування помірно зросла на 6%.

Китай і Гонконг продовжують залишатися найбільшими інвесторами в регіоні, за ними слідують США, Японія та Сінгапур.

Висновки. Отже, прямі іноземні інвестиції займають одне з провідних місць у системі міжнародних фінансів. Україна не стоїть осторонь міжнародних інвестиційних потоків, хоча на даний час прямі іноземні інвестиції у структурі інвестиційних джерел мають незначну питому вагу. Цей вид фінансових потоків сприяє мобілізації та руху капіталу, оптимізації міжнародного поділу праці через можливість реалізацію конкурентних переваг суб'єктів іноземного інвестування. Основними суб'єктами світової економічної системи сучасності є транснаціональні корпорації, які проводять активну інвестиційну політику в глобальному економічному середовищі. Прямі іноземні інвестиції мають ряд переваг і недоліків для приймаючої країни, а тому актуальності набувають питання забезпечення належного рівня інвестиційної безпеки. Досліджено, що глобальні потоки ПІІ мають тенденцію до зростання у всіх регіонах світу, незважаючи на деякі кризові ситуації.

References:

1. Foreign Direct Investment Statistics: Data, Analysis and Forecasts. Available at: <https://www.oecd.org/investment/statistics.htm#:~:text=Preliminary%20estimates%20in%20Q1%202023,level%20recorded%20in%20Q1%202022>
2. Foreign investment in Latin America and the Caribbean rose by 51% in 2022 (2023). Available at: <https://unctad.org/news/foreign-investment-latin-america-and-caribbean-rose-51-2022#:~:text=UNCTAD's%20World%20Investment%20Report%202023%20published%20on%205%20July%20shows,for%20commodities%20and%20critical%20minerals>
3. Investment flows to developing countries in Asia remained flat in 2022 (2023). Available at: <https://unctad.org/news/investment-flows-developing-countries-asia-remained-flat-2022>
4. OECD International Direct Investment Statistics. Available at: https://www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/oecd-international-direct-investment-statistics-2022_deedc307-en
5. Regional trends Africa. Available at: https://unctad.org/system/files/non-official-document/wir2023-regional_trends_africa_en.pdf
6. Investment statistics and trends. Available at: <https://unctad.org/fdistatistics>
7. World investment report 2021. Investing in sustainable recovery. Available at: https://unctad.org/system/files/official-document/wir2021_en.pdf
8. World investment report 2023. Available at: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2023>

DYNAMICS AND STRUCTURE OF GLOBAL FOREIGN DIRECT INVESTMENT FLOWS

Summary. The article examines the inflow of foreign direct investment around the world, distinguishing different groups of countries. It was found that global FDI flows tend to increase in all regions of the world, despite the difficult year 2020 – the period of COVID-19, with a significant decrease in developed countries. The countries of Europe and North America contributed the most to the global decline in FDI: more than 100% and 46%, respectively. However, the decline was very uneven across regions, with Latin America and the Caribbean down 37%, Africa down 18% and developing Asia down 4%. FDI in countries with transition economies decreased by 77% compared to 2019 to \$13 billion. USA. After a significant recovery in 2021, global foreign direct investment fell by 12% in 2022 to \$1.3 trillion. The reason for this was the global crises that overlapped each other during a certain period of time. The decline was felt mainly in advanced economies, where FDI fell by 37% to \$378 billion. We find that despite a slowdown in global FDI flows in 2022, new investment showed moderate growth. In the member countries of the Organization for Economic Cooperation and Development, FDI inflows fell by 26%, the main reason was the withdrawal of investments from Luxembourg (with the exception of Luxembourg, FDI flows in 27 European countries increased by 22%). However, this decline was partially offset by strong growth in Switzerland as well as the United Kingdom. Consequently, FDI flows to the United States decreased by 21% in 2022 and increased in other countries, including Australia, Italy and Sweden. If we single out some regions, we can conclude that the inflow of direct foreign investment to the G20 countries has decreased by 15%. While they increased by 7% in the G20 OECD countries, FDI fell by 38% in the non-OECD G20 countries, mainly due to declines in China and to a lesser extent in South Africa, compared to their peaks levels recorded in 2021. Foreign direct investment flows in Brazil increased by 68%. According to the UNCTAD World Investment Report 2023, most economies in the region have recovered FDI inflows and only a few have experienced a downturn. The largest recipients of foreign direct investment in the first quarter of 2023 were the USA, Brazil and China. The main sources of FDI outflows around the world were the United States of America, Germany and China.

Key words: Foreign Direct Investment (FDI), FDI flows, global crises, United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD), Goals of sustainable development.